

[Peter Nielsen.]

Det er jo ikke fattigdom, der har skabt problemerne, men velstand eller vel rettere den del af den, vi har taget på forskud. Der havde vel ikke været synderlige samfundsmæssige problemer, hvis der havde været stagnerende produktion, hvis vi blot skulle vedligeholde og ikke investere, hvis vi derfor havde stor arbejdsløshed, hvis vi undlod at hale ind på bolignøden, og hvis folks levestandard var konstant og ikke som nu stigende år for år. Socialdemokratiet vil nu hellere have de mange problemer, vi nu har for at få cementeret vort velstandssamfund, skabt grundlag for yderligere velstand og få udryddet de sidste rester af fattigdommen og bolignøden. En sådan overgangsperiode giver vanskeligheder; der skal tages ansvar, ikke mindst for ting, der i øjeblikket kan synes upopulære.

Vi er vel alle enige om, at velstanden skal holdes ved lige og yderligere fremmes, men der er jo mange forskellige meninger om, hvordan vi bedst kan gøre dette. Vi prøver i fryd over politisk kamp og strid at dele os i kunstige ideologiske lejre.

Der tales om liberalisme og socialisme; der tales om at danne en liberalistisk samling mod socialdemokratiet. Hvad er liberalisme for noget? Er det noget med indmalmingspligt, rapsordninger, tilslutning til fællesmarkedet, tvungen voldgift, og jeg ved ikke hvad, og har vi egentlige liberalistiske partier her i folketinget?

Ja, nu er det konservative parti også udnævnt til liberalister, så kan vi vel også komme med, og så er vi jo sådan set liberalister alle sammen, og der er vel heller ingen, der dogmatisk tror mere på de frie kræfters spil. Det var vist Christmas Møller, der sagde, at vi sådan set alle var socialister, og sådan set skulle altså politisk dogmatik ikke skille os ad.

Hvorfor fik vi så ikke forårets store forlig, hvor vi skulle blive enige om at løse de overgangsvanskeligheder, der er til det faste velstandssamfund? Fordi vi herinde repræsenterer forskellige interesse- og erhvervsgrupper og navnlig forskellige indtægtsgrupper. Alle vil have del i velstandstigningen, og det må være en selvfølge, men de byrder, der skal til for at skabe den konstante velstand, vil man helst overlade

til andre. Vi må kunne enes om en retfærdig fordeling af samfundets goder og byrder. Det var der oplæg til i den socialdemokratiske forligsskitse, men man kan ikke forvente, at en socialdemokratisk regering, selv om den er i mindretal, blot skal sidde som administrator for en VK-politik. Vi kan skændes til dommedag over, hvem der brød forligsforhandlingerne; sandheden er vel, at de simpelt hen gik i stå. Til sidst sad vi kun og så på hinanden, og det kan også blive noget ensformigt.

Vi er stort set enige om, hvilke opgaver staten skal tage sig af. Vi er enige om, at staten også må føre finanspolitik. Omfanget heraf kan der være delte meninger om, delte meninger om, hvor stort et kasseoverskud der skal være, men når venstres økonomiske ordfører i tirsdags her i salen nærmest bebrejdede regeringen, at dens forøgelse af kasseoverskuddet ikke betød noget, skulle der vel være mulighed for at komme til enighed herom.

Som alternativ til kasseoverskuddet mener man, at man hellere må fremme den private opsparing, men det er vi enige om alle sammen. Jeg tror ikke, det morer den højttæredede finansminister at skulle opkræve mere i skat end lige til statens udgifter. Det får man ikke vælgertække på — på kort sigt i hvert fald. Vi har stor privat opsparing her i landet, men altså ikke stor nok til den enorme investering, der finder sted. Vi vil gerne fremme denne private opsparing, og vi har også vist vor gode vilje. Der har aldrig været lavet så mange opsparingspræmieringer som under socialdemokratisk ledede regeringer. Så sent som i går viste vi igen en fornyet velvilje, selv om vi vel kan have vor skepsis med hensyn til, hvor meget en sådan præmierung ad skattevejen er værd; men vi har villet imødekomme oppositionen, så at man ikke skal sige, at denne vej ikke også er forsøgt. Men der må også være grænser for, hvor langt vi kan gå ad denne vej. Eksperter har jo skønnet, at når der hensættes 200 mill. kr. på kapitalbindingskonti, er blot 50 mill. kr. egentlig nyopsparing, og for dette gives der så en skattelettelse på 60 mill. kr. Sådanne skattelettelser — og de kan jo også gives ad anden vej, f. eks. ved at hæve proportionalgrænsen og ved alle mulige og umulige fradrag — skal så ind ad anden vej; den